

היה ראש השנה גם היום המתוק והמאיר ביותר בכל השנה. שבו יכולים לעמוד בשמונה עשרה ולומר הפסוקים של מלכיות זכרונות ושופרות, ולומר 'ועל ידי עבדיך הנביאים כתוב לאמר' וכו', ואיזה מתיקות ונועם הוא כשיכולים לומר 'ותמלוך אתה הוא ה' אלוקינו מהרה לבדך על כל מעשיך' ולהמליך את הקב"ה על כל העולמות, או כשיכולים לומר 'הופע בהדר גאון עוזך על כל יושבי תבל ארצך'. ומזה היו שואבים ממש חיות דקדושה וכל השנה היו מחכים על זה. וכ"ק רבינו זצ"ל היה אומר: החיות דקדושה של כל השנה יש לי מאלו הפסוקים של ראש השנה.

ואף שבוודאי הוא יום הדין, אבל כל זה הוא גם חלק מהעומק של יום הדין, שמעלים את האדם למקום גבוה ולמדריגה נעלית ביותר, ומכניסים אותו להיכל המלך ואז מתבוננים עליו ודנים אותו כיצד הוא צריך להיות. וכדרך שארז"ל (בבא מציעא פה.) שרבינו הקדוש לקח את בנו של רבי אלעזר ברבי שמעון ואסמכיה ברבי ואשלמיה לרבי וקרא אותו בשם 'רבי', ואח"כ כשרצה לחטוא אמר לו: רבי קרו לך ואת אמרת לקרייתו אנא איזיל. כמו כן מעלים את האדם להיכל המלך ומעלים אותו למדריגה נשגבה שהוא ממליך את הקב"ה ואומר פסוקים מאירים כאלו. 'זכרתי לך חסד נעודיך וגו', אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלקים' 'זכרתי אני את בריתי אותך וכדומה, ואומרים לו לאדם ראה היכן אתה עומד בעולם, הרי אתה הינך הרבה יותר ממה שאתה חושב על עצמך, והלא הינך אדם אחר לגמרי נעלה בהרבה יותר ממה שדימית על עצמך.

וביום הזה שהיום הרת עולם שבו נברא האדם זוכים לבירור מדריגת האדם האמיתית, ובכן אומרים לו 'צעוזאלד און געשריגן' אם הינך אדם מרומם ונעלה כל כך איך היית יכול לעשות דברים כאלו, והינך היית יכול להתנהג כל השנה כך, ומזה יתרומם האדם ויעלה למדריגה גבוהה יותר שירגיש בעצמו שאין מעשים כאלו ראויים ומתאימים לו. והדין הוא בבחי' אוכיחך ואערכה לעיניך (תהלים נ, כא) שמרוממים את האדם ואומרים לו מי הוא ומה ערכו, ואח"כ מוכיחים אותו וטוענים לפניו, אם כן איך היית יכול לעשות את המעשים האלו, הרי אין שום מקום לך לאדם כמותך. וזה הוא דרך ההסתכלות על ראש השנה על פי חסידות. ומי מדבר משאר הימים טובים כגון שמיני עצרת ושמחת תורה שהיה על זה הסתכלות והתייחסות אחרת לגמרי באופן נעלה ביותר. וכל זה בא מפני שחסידות מיוסדת על פנימיות התורה וההשקפה על כל דבר הוא על פי פנימיות הדברים.

וזאת ידעו גם שבעת שרבינו זצ"ל היה צריך לפעול איוה ישועה ליהודי וכדומה, היה קובע זאת לשולחן בליל שבת, אם באמירת התורה או באמצע עריכת השולחן. כי סבר שאז הוא עת רצון גדול בשמים, והיה אז במצב נעלה ומרומם שהיה יכול להמתיק את כל הדינים בשורשם, וזה היה העת רצון של כל השבוע.

וכיחי גם לחיות כמה שבתות אצל רבי יהודה'לע זצ"ל, ובאותם השנים כמעט שלא דיבר מאומה, אבל היה זה מחזה נפלא רק לדאות פשוט איך שהיה יושב בשולחן והיה בווער כיווה רותחת, והיו יכולים לדאות שלא רק הוא בעצמו אלא כל האנשים שהיו מסביבו היו בווערים. וכבר אמרתי פעם שבשעה שהסתכלתי עליו עלה ברעיוני בדרך משל, שכמו שלוקחים יורה מלאה מים הנה כל זמן שאין מחברים אותו אל העלעקטעריי נשארים המים צוננים ועומדים על מקומם, אך ברגע שמחברים אותו הרי מאליה הוא מתחיל לבעור והמים מתחילים לרתוח. וכמו כן היה נראה בחוש על אותו צדיק שהוא מחובר ומקושר לאיזה כח נעלה, ובכל ליל שבת היה ממש בווער כאש, וכל תיבה שהיה מוציא מסיו בקידוש היה יוצא מסיו כגחלי אש, והיה נראה בחוש שהיה זה מהות אחרת ואור אחר לגמרי.

וכן היו מצפים חסידים בכל השבוע מתי כבר יבא שבת, ומי מדבר ביו"ט שחסידים היו רגילים לנסוע אל רבותיהם ממש במסירות נפש, ולא כהיום שנטסעים וצאים ממקום למקום במהירות, אלא היו נטסעים נסיעות ארוכות ומייגעות במשך ימים ושבועות, ויש שהיו הולכים ברגליהם כי לא היה להם כסף לנסוע בעגלה, וכל נסיעה היתה כרוכה בהרבה קשיים שהיו עוברים עליהם זמנים הרבה בלי אכילה ושינה כראוי, וכן בזמן הנסיעה והן בשעה שהיו שוהים בחצר הרבי, והרבה פעמים היה להם גם רדיפות מהבית, וכדומה. והיו מוכנים לכל זה כי לא היו יכולים לחיות בלי זה, והרגישו שהיו"ט הוא מקור החיים של כל השנה, ושנועם השבת היא מקור החיים של כל השבוע, וכל זה בא על ידי ההשקפה וההתייחסות הנעלית שהיה להם על כל הענין של קדושת הזמן - קדושת השבת וקדושת המועדים.

~*~

בראש השנה מתעלה מדריגת האדם וזה נושא תוא חלק מעומק הדין

ויקח לדוגמא את היום טוב של ראש השנה, הנה צריך לדעת שאצל החסידים היה ההשקפה על ראש השנה בדרך אחר ממה שהיה אצל בעלי המוסר. כי הן אמנם שראש השנה הוא אכן יום הדין, אבל אצל חסידים